

at det sjællandske Jernbaneselskab har overordentlig store og vigtige Privilegier, der give det store Rettigheder. Der er saaledes givet det Statens Garanti, og Staten har, hvergang der har været Spørgsmaal om en Udvidelse af det sjællandske Jernbanenet, været villig til ogsaa at yde en udvidet Rentegaranti. Der er dernæst indrømmet det en meget betydelig Forlængelse af Fristen for Statens Indløsningsret. Naar saadanne Indrømmelser ere gjorte Selskabet, saa synes det mig ogsaa, at Regjeringen maa være berettiget til at forlange, ikke alene, at Selskabet udvider Jernbanenettet paa Sjælland indenfor visse naturlige Grændser, men tillige, at disse Udvidelser blive foretagne i betimelig Tid, saa at man ikke skyder dem ud, idet man siger: Vi skulle nok komme, naar det passer os, eller naar vi troe, at det er hensigtsmæssigt. Nei, man maa kunne stille den Fordring til Selskabet, at det griber ind i rette Tid. Da der i sin Tid var Spørgsmaal om Anlægget af den sjællandske Nordbane, mødte dette ogsaa stærk Modstand hos det sjællandske Jernbaneselskab. Forsaavidt der da virkelig er blevet udøvet et Tryk paa Selskabet, kan der imidlertid dog egentlig ikke siges Andet, end at Selskabet maa være den taknemmelig, som udøvede dette Tryk, idet det har været til Selskabets Fordeel, at Banen til Helsingør er bleven anlagt. Jeg troer, at det paa samme Maade vilde være til dets Fordeel, dersom det bestemte sig til nu at anlægge en Jernbane fra Roeskilde til Kallundborg. Og det staaer jo aabent for det den Dag idag eller naarsomhelst, det vil, i saa Henseende at træde til. Men at man ikke af Hensyn til det sjællandske Jernbaneselskab bør forhindre et Jernbaneanlæg, som kan blive til stor Fordeel for Landet, eller bør skyde det ud i en længere Fremtid, hvorved de vedkommende Dele af Landet ville tabe en Fordeel, som de have et berettiget Krav paa, det forekommer mig givet.

Der er en Betænkelse ved det nu paa-tænkte Jernbaneanlæg, der ikke, saavidt jeg erindrer, er bleven fremhævet ved denne Sags foregaaende Behandlinger her og ganske vist ikke idag, men som er bleven reist fra andre Sider, og som jeg ogsaa har seet udtalt i et

offentligt Blad. Det er en Betænkelse fra et militært Standpunkt, nemlig med Hensyn til den hensigtsmæssige Ledelse af Forsvaret af Sjælland. Jeg skal med et Par Ord dvæle ved denne Betænkelse. At et fuldstændigt Jernbanenet paa Sjælland vil være af væsentlig og stor Betydning for Dens Forsvar, er jo klart. Man vil derved blive sat istand til med Letthed og stor Hurtighed at kaste Tropperne hen til de forskjellige Punkter paa Den, som ere truede af en fjendtlig Landgang. Som Jernbanenettet paa Den nu er, berøres Sjællands Kyst jo af Jernbaner først ved Helsingør, dernæst ved Kjøbenhavn, saa ved Rjøge, derpaa ved Bordingborg, ligesom man for en Deel kan sige, at det Samme er Tilfældet ved Nestved — i det Mindste er Jernbanen ikke der i nogen lang Afstand fra Kysten —, og endelig ved Korsør. Udmundigen af en Jernbane tillige ved Kallundborg vilde nu være til stor Fordeel for Landets Forsvar og vilde fuldstændiggjøre Dens Jernbanenet betragtet fra et militært Synspunkt. Jeg skal indrømme, at, saaledes som Forholdene nu engang have udviklet sig, vil Roeskilde, ogsaa betragtet fra et militært Standpunkt, være det naturligste Knudepunkt for Jernbanerne. Det er et Spørgsmaal — men som ikke ligger for —, om det maaskee ikke havde været ligesaa fordelagtigt eller fordelagtigere at have Ringsted som Knudepunkt; men det har man jo forladt. Roeskilde er bleven Knudepunktet for de to Baner, og det vilde da være naturligt, at den ogsaa blev Tilslutningspunktet for den tredie Bane. Blev der — hvad jeg anseer for nødvendigt, naar Nordvestbanen skulde udgaae fra Roeskilde — lagt et dobbelt Spor fra Roeskilde til Kjøbenhavn, saa vilde man da være istand til med den største Letthed at kunne føre Tropperne til alle truede Punkter paa Sjælland. Man vilde da kunne føre dem paa Jernbane til hele Omkredsen af Sjælland paa en saadan Maade, at der mellem de forskjellige Punkter, kun blev 4 til 5 til 6 Mil, altsaa fra enhver Endestation af Banen kun 2 til 3 Mil, forat de skulde kunne mødes, fra hvilket Punkt man saa lod Tropperne udgaae. Man kunde saa ogsaa let føre dem tilbage fra Roeskilde, og man behøvede altsaa